

TISKOVÁ ZPRÁVA Č. 145/22

V Lucemburku dne 8. září 2022

Stanovisko generální advokátky ve věci C-356/21 | TP (Audiovizuální editor pro veřejnoprávní televizi)

Generální advokátka T. Čapeta: Sexuální orientace nemůže být důvodem k odmítnutí uzavřít smlouvu s osobou samostatně výdělečně činnou

Svobody zvolit si smluvní stranu se nelze dovolávat k odůvodnění diskriminace na základě sexuální orientace

Jistý samostatně výdělečně činný pracovník poskytoval editorské služby polské veřejnoprávní televizi po dobu sedmi let na základě po sobě jdoucích krátkodobých smluv. V prosinci 2017 zveřejnil spolu se svým partnerem na YouTube vánoční hudební video, jehož cílem bylo podpořit toleranci vůči párům téhož pohlaví. Krátce po zveřejnění tohoto videa informovala televizní stanice pracovníka o ukončení jeho stávající smlouvy a o tom, že nová smlouva nebude uzavřena.

Maje za to, že televizní stanice přijala toto rozhodnutí z důvodu jeho sexuální orientace, podal samostatně výdělečně činný pracovník žalobu na náhradu škody k Obvodnímu soudu pro hlavní město Varšavu. Tento polský soud se v podstatě dotázal Soudního dvora, zda rámcová směrnice o rovném zacházení v zaměstnání a povolání¹ je použitelná na takový případ, takže brání polské právní úpravě, která dovoluje odmítnout uzavření smlouvy s osobou samostatně výdělečně činnou z důvodu její sexuální orientace.

Generální advokátka Tamara Čapeta zaujala ve svém stanovisku předneseném dnešního dne názor, že **se směrnice vztahuje na situaci, kdy někdo odmítne uzavřít smlouvu s osobou samostatně výdělečně činnou z důvodu její sexuální orientace**. Generální advokátka rovněž vysvětlila, že **se nelze užitečně dovolávat svobody volby smluvní strany k odůvodnění diskriminace na základě sexuální orientace**.

Zprv **směrnice výslovně zmiňuje podmínky přístupu jak k zaměstnání, tak k samostatné výdělečné činnosti**. Generální advokátka připomněla, že tím, že směrnice zahrnuje oblast „zaměstnání a povolání“, je jejím cílem umožnit občanům realizovat jejich potenciál a vydělávat si na živobytí poskytováním práce. **Důležité pro použití této směrnice je, aby určitá osoba vykonávala osobní práci bez ohledu na právní formu, na základě níž je tato práce poskytována**.

Z tohoto důvodu měla generální advokátka za to, že pojem „samostatně výdělečná činnost“ **nevylučuje dodání zboží a poskytování služeb, jestliže poskytovatel služeb nabízí svou osobní práci, aby si vydělal na živobytí**.

Zadruhé generální advokátka konstatovala, že „podmínky přístupu k samostatné výdělečné činnosti“ zahrnují okolnosti nebo skutečnosti, které musí být prokázány, aby mohla určitá osoba získat přístup k určitému zaměstnání jako osoba samostatně výdělečně činná. Generální advokátka v této souvislosti zdůraznila, že pokud potenciální příjemce služeb osoby samostatně výdělečně činné podmiňuje přístup k zaměstnání tím, že poskytovatel není homosexuál, nemá osoba takové sexuální orientace k této konkrétní práci přístup.

¹ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. 2000, L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

Odmítnutí uzavřít individuální smlouvu o poskytování služeb s osobou samostatně výdělečně činnou z důvodu její sexuální orientace tudíž spadá pod pojem „podmínky přístupu k samostatné výdělečné činnosti“.

Generální advokátka dále poukázala na to, že za okolností projednávané věci se použije nejen ustanovení směrnice, které zmiňuje „podmínky přístupu k samostatné výdělečné činnosti“ dotyčného samostatně výdělečně činného pracovníka, ale i ustanovení týkající se skončení jeho smluvního vztahu z důvodu jeho sexuální orientace.

Zatřetí měla generální advokátka za to, že **směrnice brání polské právní úpravě, která umožňuje hospodářským subjektům brát v úvahu sexuální orientaci při výběru smluvní strany. Vzhledem k tomu, že uvedená právní úprava není nezbytná pro ochranu svobody ostatních v demokratické společnosti, nespadá pod možné výjimky z této směrnice.**

Generální advokátka zdůraznila, že svoboda volby smluvní strany může být legitimně omezena s cílem chránit další důležité hodnoty v demokratické společnosti, jako je rovné zacházení v zaměstnání a povolání. Směrnice tuto hodnotu specificky zaručuje, aniž se dotýká podstaty svobody zvolit si smluvní stranu. Konkrétně si hospodářské subjekty i nadále mohou zvolit nevhodnější osobu pro práci založenou na důvodech, jež jsou relevantní pro danou práci.

Směrnice rovněž splňuje požadavky proporcionality, neboť je přiměřená a nezbytná k dosažení svého cíle, kterým je společnost bez diskriminace na základě zakázaných důvodů v oblasti zaměstnání a povolání. Rovnosti, o kterou směrnice usiluje, může být dosaženo jen tehdy, jestliže nikdo, kdo potřebuje a hledá práci jiné osoby, nebude brát v úvahu jednu z vlastností zakázaných směrnicí.

Vzhledem k tomu, že smluvní svoboda není směrnicí nepřiměřeně omezena, generální advokátka zdůraznila, že **předkládající soud musí upustit od použití předmětné polské právní úpravy**, neboť brání uplatnění práva nebyt diskriminován na základě sexuální orientace zaručeného směrnicí.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte připojeni!

